

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdu a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti žalovanému: **město Varnsdorf**, se sídlem náměstí E. Beneše 470, Varnsdorf, zastoupené JUDr. Jiřím Brožem, advokátem se sídlem Vinohradská 2828/151, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 10. 7. 2020, č. j. 15 A 111/2019-66,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobci **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I.

Průběh dosavadního řízení

[1] Usnesením ze dne 14. 3. 2019, č. j. 104/2019/1, rozhodla rada města Varnsdorf (žalovaného) o přidělení nadlimitní veřejné zakázky na služby zadané v užším řízení s názvem „*Nájem systémů pro měření rychlostí na pozemních komunikacích včetně příslušného software pro správu a zpracování přestupků*“ vybranému dodavateli, společnosti Water Solar Technology Ltd. Dále usnesením ze dne 14. 3. 2019, č. j. 104/2019/2, rada žalovaného rozhodla pověřit starostu uzavřením nájemní smlouvy se zmiňovaným dodavatelem za podmínek v usnesení stanovených. Jednalo se již o třetí smlouvu o nájmu systémů pro měření rychlosti vozidel na příslušných pozemních komunikacích s tím, že nová smlouva vždy nahradila smlouvu předchozí, založenou na dřívějším usnesení rady žalovaného.

[2] Na základě podnětu ze dne 4. 12. 2018, podle něhož žalovaný prováděl měření rychlosti vozidel prostřednictvím jiného subjektu, než je Policie ČR či obecní policie, bylo iniciováno dozorové řízení Ministerstva vnitra (žalobce). Žalobce dospěl k závěru,

že v pořadí druhá nájemní smlouva, která byla schválena usnesením rady žalovaného ze dne 6. 9. 2018, je v rozporu s § 79a zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), v relevantním znění (dále jen „zákon o silničním provozu“). Žalobce proto vyzval žalovaného k vyjádření a následně dne 4. 3. 2019 přikročil k vydání výzvy dle § 124 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v relevantním znění (dále jen „zákon o obcích“), nicméně žalovaný po té na základě již zmíněných usnesení rady ze dne 14. 3. 2019 uzavřel dne 9. 4. 2019 zmiňovanou třetí nájemní smlouvu (dále též „nájemní smlouva“). Tato smlouva obsahovala obdobná smluvní ujednání jako ta, která u druhé nájemní smlouvy žalobce shledal v rozporu se zákonem, neboť dle jeho názoru zakládala hmotný zájem pronajímatele měřicího zařízení na výsledcích měření.

[3] Žalobce následně podal proti uvedeným usnesením žalovaného ze dne 14. 3. 2019, č. j. 104/2019/1 a č. j. 104/2019/2, podle § 124 odst. 1 a 5 zákona o obcích a § 67 písm. a) s. ř. s. žalobu ve věcech samosprávy, které Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 10. 7. 2020, č. j. 15 A 111/2019-66, vyhověl, když napadená usnesení rady žalovaného pro nezákonnost zrušil.

[4] Krajský soud předně konstatoval, že i přesto, že v průběhu řízení před krajským soudem žalovaný vypověděl nájemní smlouvu ze dne 9. 4. 2019, nepřikročil žalobce z procesní opatrnosti ke zpětvzetí žaloby, proto krajský soud nepřistoupil k zastavení řízení. Krajský soud neshledal ani důvod pro odmítnutí žaloby, neboť nedošlo k odpadnutí předmětu řízení, jelikož daná usnesení byla ke dni rozhodování krajského soudu stále v platnosti.

[5] Krajský soud konstatoval, že žalobce nikterak nepochybil, pokud přikročil k bezprostřednímu podání návrhu na zrušení daných usnesení, neboť ze spisového materiálu předloženého žalovaným vyplynulo, že žalobce se o vykonání obou usnesení pro nesoučinnost žalovaného v rámci dozorového řízení dozvěděl až se zpožděním, proto žalobce za této situace neměl povinnost zasílat žalovanému kvalifikovanou výzvu ke zjednání nápravy ve smyslu § 124 odst. 1 zákona o obcích, ani nepřicházelo v úvahu, aby žalobce pozastavil výkon obou usnesení rady žalovaného ze dne 14. 3. 2019, jelikož obě již byla vykonána.

[6] Krajský soud se neztotožnil s názorem žalovaného, že žalobce fakticky napadá nájemní smlouvu ze dne 9. 4. 2019, jelikož žalobce po celou dobu soudního řízení výslovně napadal daná usnesení ze dne 14. 3. 2019. Žalobce legitimně brojil proti oběma usnesením, protože bez těchto usnesení by nemohla být nájemní smlouva, která již obsahovala konkrétní smluvní ujednání, v nichž žalobce spatřoval rozpor s § 79a zákona o silničním provozu, uzavřena. Tomu odpovídá to, že koncept smlouvy o nájmu měřicích zařízení byl připojen k podkladové zprávě pro 11. schůzi rady žalovaného dne 14. 3. 2019 a byl distribuován před schůzí rady všem jejím členům, přičemž se shoduje s nájemní smlouvou uzavřenou dne 9. 4. 2019. Rada žalovaného schvalovala obě usnesení v situaci, kdy již měla k dispozici konkrétní koncept třetí nájemní smlouvy, jenž tak byl součástí usnesení ze dne 14. 3. 2019. Předkládaný koncept této smlouvy již byl v rozporu s § 79a zákona o silničním provozu, navíc totéž lze podle krajského soudu říci i o podmínkách pro uzavření této smlouvy vymezených přímo v usnesení ze dne 14. 3. 2019, č. j. 104/2019/2. Ze strany žalobce proto nedošlo k překročení pravomocí v rámci jeho dozorové činnosti ve smyslu

pokračování

§ 124 zákona o obcích. Pokud by soud naopak připustil, že žalobce může dozorovou činnost vykonávat výlučně nad usneseními, rozhodnutími či jinými opatřeními orgánu obce v samostatné působnosti bez možnosti hodnotit jejich soulad se zákonem ve spojitosti s na ně navazujícími právními akty (jako např. smlouvami) schválenými orgány obce, došlo by k jejímu výraznému omezení. Samotné usnesení orgánu obce totiž může obsahovat pouze pokyn k uzavření smlouvy, aniž by v tomto usnesení byl blíže nastíněn její obsah.

[7] Krajský soud dále v návaznosti na § 79a zákona o silničním provozu, který stanoví podmínky, za kterých lze považovat participaci třetí osoby na měření rychlosti za zákonnou, odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, mj. také na rozsudek ze dne 30. 5. 2018, č. j. 10 As 107/2018-36, publ. pod č. 3765/2018 Sb. NSS (všechna zde zmiňovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná též na www.nssoud.cz). Krajský soud v této souvislosti upozornil na to, že v nájemní smlouvě, která vzešla z předmětných usnesení rady žalovaného, byl v čl. 4.1 sjednán způsob výpočtu „odměny“ pronajímateli, který vycházel z usnesení rady žalovaného ze dne 14. 3. 2019, č. j. 104/2019/2, a to z jeho písm. d), které nepřipustně pojednává o finanční participaci pronajímatele na výsledcích měření. Krajský soud upozornil také na smluvní ujednání v čl. 2.1 smlouvy a její přílohy č. 1 a 3 a shrnul, že obě usnesení rady žalovaného ze dne 14. 3. 2019 ve spojení s nájemní smlouvou jsou s ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu ve zjevném a hrubém rozporu s § 79a zákona o silničním provozu, neboť výslovně předpokládají hmotnou participaci pronajímatele zařízení na výsledku měření a zároveň ho pověřují prováděním veškeré údržby a servisu hardware i software, včetně jejich instalace a aktualizace. Na tomto závěru nemůže dle krajského soudu nic změnit ani čl. 4.2 či příloha č. 3 nájemní smlouvy, které pojednávají o tom, že pronajímatel nemá mít žádný vliv na rozsah ani parametry měření či na počet evidovaných datových paketů a že nemůže ovlivnit výši celkově nárokové odměny za všechna měření. Za nesprávnou tak krajský soud považoval argumentaci žalovaného, podle níž v předmětné věci měla být vyplácena odměna jen z validních měření a v nájemní smlouvě byly obsaženy i mechanismy zajišťující, aby k ovlivnění měření nedocházelo.

II.

Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalobce

[8] Žalovaný (stěžovatel) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[9] Stěžovatel namítá, že žalobce i krajský soud dovozují nezákonnost předmětných usnesení z obsahu nájemní smlouvy, konkrétně z jejího čl. 4.1, tj. ze soukromoprávních ujednání mezi stěžovatelem a společností Water Solar Technology Ltd. (se sídlem Manchester 6, Bexley Square, M3 6BZ, Spojené království, sídlo organizační složky Bořivojova 878/35, Praha 3), přičemž upozornil, že z dozoru ve smyslu § 124 zákona o obcích jsou dle jeho názoru v zásadě vyloučena soukromoprávní jednání obce, s výjimkou dozoru nad vnitřním utvářením vůle veřejnoprávní korporace. Pro zrušení daných usnesení by musela existovat přímá souvislost mezi porušením zákonné normy a postupem při jejich přijetí či jejich obsahem z hlediska norem veřejného práva. Nezákonnost těchto usnesení nelze dovozovat z domnělé vady soukromoprávního jednání, jež nepodléhá dozorové pravomoci žalobce.

[10] Stěžovatel s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudky ze dne 2. 4. 2008 č. j. 1 As 12/2008-67, publ. pod č. 1607/2008 Sb. NSS, či ze dne 17. 12. 2014 č. j. 9 As 185/2014-27), uvádí, že samotné usnesení rady o přidělení předmětné veřejné zakázky pronajímateli a dále o udělení pokynu starostovi k uzavření nájemní smlouvy není v rozporu s § 79a zákona o silničním provozu, neboť jimi v žádném ohledu nedochází k nedovolenému přenosu působnosti Policie ČR či obecní policie na externí subjekt, pouze se jimi zabezpečuje instalace, nastavení a údržba měřicích přístrojů, což judikatura Nejvyššího správního soudu připouští. Uplatňuje-li žalobce dozorcí prostředky vůči usnesením, která zjevně v rozporu se zákonem nejsou, neboť byla přijata způsobem souladným s pravidly stanovenými zákonem o obcích a ani jejich obsah neodporuje zákonné normě, zasahuje tímto žalobce neoprávněně do pravomoci Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Dle stěžovatele tak krajský soud vyložil § 124 zákona o obcích značně extenzivně, dovodil-li oprávnění žalobce napadnout soukromoprávní jednání, které je z dozorové činnosti vyloučeno. Takový výklad § 124 zákona o obcích nemá oporu v judikatuře Nejvyššího správního soudu, neboť Nejvyšší správní soud řešil porušení § 79a zákona o silničním provozu v rozsudcích, na které krajský soud odkazoval, na základě kasačních stížností podaných pachateli dopravního přestupku.

[11] Dle stěžovatele není ani nájemní smlouva v rozporu s § 79a zákona o silničním provozu. Odkazy krajského soudu na rozsudky Nejvyššího správního soudu nejsou dle něj přílehlavé na nyní posuzovanou věc, neboť Nejvyšší správní soud v těchto rozsudcích učinil závěr o porušení § 79a zákona o silničním provozu z důvodu celkového nastavení podmínek pronájmu měřicího zařízení, které v daném konkrétním případě vzbuzovalo důvodné pochybnosti o objektivitě celého přestupkového procesu a zákonnosti získaných důkazů. V nyní posuzované věci pronajímatel neměl takový vliv na tento proces jako externí subjekty v případech dříve posuzovaných Nejvyšším správním soudem. Účelem uzavření nájemní smlouvy bylo pouze zajištění odborné instalace a údržby měřicích zařízení, přičemž pronajímatel neměl participovat na přestupkovém řízení či následném vymáhání pokut a neměl ani hmotný zájem na počtu naměřených přestupků ani na výši pokut. Výše odměny závisela pouze na počtu validních měření, tj. měření odpovídajících požadavkům legislativy a certifikace měřicího přístroje. Míra rizika ovlivnění výsledků měření pronajímatelem byla nulová, neboť jedinou cestou k pozitivnímu ovlivnění jeho odměny by bylo poničení měřicího přístroje jeho vychýlením od stavu, v němž měřicí přístroj zachycuje validní výsledky měření.

[12] Stěžovatel uzavírá, že pronajímatel v nyní posuzované věci, na rozdíl od externích subjektů v dříve posuzovaných případech, neparticipoval na přestupkovém řízení ani na vymáhání pokut, nedisponoval za tímto účelem žádnými oprávněními a jeho odměna nebyla odvislá od počtu naměřených přestupků ani celkového množství vymožených pokut, ale pouze od validních výsledků měření, tedy výsledků měření, které jsou v souladu s platnými právními předpisy, certifikací přístroje a hodnotami určenými a nastavenými stěžovatelem. Stěžovatel navíc neomezil záruky objektivit měření na pouhou smluvní deklaraci, kterou Nejvyšší správní soud v dříve projednávaných případech považoval za nedostatečnou, ale učinil celou řadu konkrétních opatření k zabezpečení objektivit výsledků měření rychlosti na pozemních komunikacích. Tato preventivní opatření, která stěžovatel v kasační stížnosti podrobně popsal, zcela vylučují možnost negativního vlivu třetí osoby na výsledky měření. Otázkou zabezpečení systému se však krajský soud

pokračování

v napadeném rozsudku nezabýval a veškerou související argumentaci vyhodnotil bez bližšího odůvodnění jako bezpředmětnou.

[13] Vzhledem k uvedenému stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[14] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti k námitce překročení svých dozorových pravomocí odkázal na podanou žalobu, přičemž připomněl, že součástí předmětných usnesení bylo i schválení ustanovení návrhu nájemní smlouvy, z nichž je dovozován rozpor s § 79a zákona o silničním provozu. Pokud by výklad § 124 zákona o obcích měl vést z hlediska hodnocení souladu usnesení orgánů obcí s právními předpisy pouze k formalistickému posuzování samotných textů přijatých usnesení, a nikoliv i souvisejících podkladových materiálů a okolností, mohl by tento výklad vést k obcházení dozorových kompetencí žalobce a tím ke snížení ochrany veřejného zájmu. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže přezkoumává postup obcí při zadávání veřejných zakázek, avšak nepřezkoumává, zda je postup obcí v rozporu se zákonem o silničním provozu.

[15] Žalobce dále s odkazem na čl. 4.1 nájemní smlouvy, dle kterého je nájem sjednaný pouze za takový datový paket, jehož součástí jsou data o naměření překročení limitu maximální rychlosti, konstatuje, že dle jeho názoru existuje zcela zjevný hmotný zájem pronajímatele na výsledcích měření. Ačkoliv není odměna vázána přímo na počet přestupků, lze způsob odměny vázaný na počet zjištěných překročení limitu maximální rychlosti považovat za obdobný, proto lze na nyní posuzovanou věc použít závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2018, č. j. 10 As 107/2018-36. Stejně tak z přílohy č. 1 nájemní smlouvy jednoznačně plyne oprávnění pronajímatele k servisu softwarového vybavení měřicích zařízení, jak tento rozsudek předpokládá. Žalobce navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatele zamítl.

III.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[16] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozhodnutí krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[17] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k přezkoumání napadeného rozsudku krajského soudu v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí krajského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[18] Stěžovatel předně namítá, že krajský soud vyložil § 124 zákona o obcích značně extenzivně, když shledal předmětná usnesení rady stěžovatele o přidělení veřejné zakázky a o udělení pokynu starostovi obce k jejímu uzavření nezákonnými na základě nájemní smlouvy, která není přímou součástí těchto usnesení.

[19] Nejprve je třeba uvést, že § 124 zákona o obcích svěřuje žalobci obecnou pravomoc vykonávat dozor nad vydáváním (přijímáním) a obsahem „*usnesení, rozhodnutí a jiných opatření*“ orgánů obcí v samostatné působnosti, s výjimkou obecně závazných vyhlášek obcí. K tomu je však nutné doplnit, že podle § 124 odst. 6 zákona o obcích se předmětná úprava dozoru nepoužije v případě porušení právních předpisů občanského, obchodního nebo pracovního práva. To ovšem nebyl posuzovaný případ, kdy krajský soud shledal, že žalobou napadená usnesení rady stěžovatele porušují § 79a zákona o silničním provozu, který je nepochybně veřejnoprávní normou. Stěžovatel ovšem mj. zpochybňuje, že lze toto porušení shledat u těchto usnesení na základě ustanovení nájemní smlouvy, která není jejich přímou součástí.

[20] Nejvyšší správní soud však v tomto ohledu sdílí názor krajského soudu, který v této souvislosti zcela správně konstatoval, že rada stěžovatele schvalovala obě tato usnesení v situaci, kdy již měla k dispozici konkrétní návrh nájemní smlouvy, jenž obsahoval smluvní ujednání rozporná se zákonem.

[21] Předně je třeba upozornit na to, že již z návrhu smlouvy, který byla závaznou součástí zadávací dokumentace pro veřejnou zakázku „*Nájem systémů pro měření rychlostí na pozemních komunikacích včetně příslušného software pro správu a zpracování přestupků*“, tedy též závazným podkladem pro přijetí usnesení rady stěžovatele ze dne 14. 3. 2019, č. j. 104/2019/1, vyplývalo, že návrh smlouvy má mj. obsahovat podmínku zadavatele, dle které „*zadavatel požaduje platbu formou vyjádření ceny jednoho měření dokládajícího spáchání přestupku porušením maximální povolené rychlosti v dotčeném úseku*“. Z návrhu smlouvy bylo zjevné, že nájem, který bude stěžovatel dodavateli vybranému v rámci zadávacího řízení platit, bude odvislý od počtu měření dokládajících spáchání přestupků, přičemž toto ustanovení se následně (byť v jiné podobě) promítlo do nájemní smlouvy, k jejímuž uzavření byl usnesením ze dne 14. 3. 2019, č. j. 104/2019/2, starosta stěžovatele pověřen.

[22] Konkrétní návrh smlouvy o nájmu měřicích zařízení mezi vybraným dodavatelem a stěžovatelem byl dále připojen k podkladové zprávě pro 11. schůzi rady stěžovatele a byl rovněž distribuován před schůzí rady všem jejím členům. Dle usnesení rady stěžovatele ze dne 14. 3. 2019, č. j. 104/2019/2, kterým rada stěžovatele pověřila starostu uzavřením nájemní smlouvy s touto společností, mělo dojít k uzavření smlouvy s vybraným dodavatelem za podmínek vymezených v usnesení (smluvní pokuta, okamžité ukončení smlouvy, rozhodčí doložka a ustanovení o vystavení faktury), které byly následně do nájemní smlouvy uzavřené dne 9. 4. 2020 zahrnuty, jinak se uzavřená nájemní smlouva v podstatě shodovala s návrhem předloženým členům rady. Vzhledem k tomu, že již samotný návrh nájemní smlouvy byl v rozporu s § 79a zákona o silničním provozu, jak bude dále rozvedeno níže, je třeba za rozporná s tímto ustanovením považovat také usnesení rady stěžovatele, na jejichž základě byla nájemní smlouva uzavřena. Rada stěžovatele neupravila a vzhledem k závaznosti zadávací dokumentace k veřejné zakázce patrně ani upravit nemohla příslušná ustanovení nájemní smlouvy tak, aby neodporovala zákonu. Naopak, jak správně poukázal krajský soud, mezi zmiňovanými podmínkami pro uzavření smlouvy obsaženými v usnesení rady stěžovatele ze dne 14. 3. 2019, č. j. 104/2019/2, je pod písmenem d) obsažen i samotný nezákonný mechanismus finanční participace pronajímatele na počtu měření překročení rychlosti.

pokračování

[23] Zbývá dodat, že Úřad pro ochranu hospodářské soutěže přezkoumává pouze postup při zadávání veřejných zakázek dle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, nikoliv soulad žalobou napadených usnesení s normami veřejného práva, resp. s § 79a zákona o silničním provozu, proto žalobce ani krajský soud do jeho pravomoci svým postupem nijak nezasáhli.

[24] Stěžovatel dále namítal, že ani samotná nájemní smlouva není v rozporu s § 79a zákona o silničním provozu, neboť judikatura Nejvyššího správního soudu, o kterou své závěry opřel žalobce i krajský soud, není na nyní posuzovanou věc vzhledem k odlišnostem těchto věcí přílehlavá.

[25] Podle § 79a zákona o silničním provozu je za účelem zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích *„policie a obecní policie oprávněna měřit rychlost vozidel. Obecní policie tuto činnost vykonává výhradně na místech určených policií, přitom postupuje v součinnosti s policií“*.

[26] Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 12. 2014, č. j. 9 As 185/2014-27, ze kterého vycházel krajský soud, toto ustanovení vyložil tak, že *„není možné dovozovat, že obecně instalaci a nastavení měřicího přístroje musí nutně provádět zaměstnanec městské policie. Po městské policii nelze požadovat, aby zaměstnávala techniky schopné instalace a nastavení stacionárních měřicích zařízení. Je proto přípustné, aby tuto instalaci a nastavení prováděl externí subjekt. Nelze však připustit, aby byl tento subjekt současně hmotně zainteresován na výsledcích měření stacionárního zařízení“*. Na tento závěr navázal Nejvyšší správní soud v řadě dalších rozhodnutí, např. v rozsudku ze dne 22. 5. 2018, č. j. 3 As 11/2017-42, ze dne 11. 1. 2022, č. j. 7 As 193/2021-25, či v rozsudku ze dne 30. 5. 2018, č. j. 10 As 107/2018-36, o nějž svůj závěr o nezákonnosti žalobou napadených usnesení opřel žalobce a následně i krajský soud. Ačkoliv byly tyto závěry učiněny ve vztahu ke kasačním stížnostem v přestupkových věcech, lze je uplatnit i na nyní posuzovanou věc, neboť se jedná o zobecnitelný výklad § 79a zákona o silničním provozu, tedy normu veřejného práva, jejíž dodržování orgány obcí je žalobcem kontrolováno prostřednictvím nástrojů zakotvených v § 124 zákona o obcích.

[27] Nejvyšší správní soud v již zmíněném rozsudku ze dne 30. 5. 2018, č. j. 10 As 107/2018-36, konstatoval:

„Smluvně nastavené uspořádání právních vztahů mezi obcí a pronajímatelkou radarového zařízení se nijak podstatně neliší od věci řešené rozsudkem 9 As 185/2014. Subjekt, který prováděl instalaci software, jeho upgrade a servis hardware zařízení pro měření rychlosti, je totiž hmotně zainteresován na výsledcích měření. NSS opakuje, že stacionární radary měří rychlost automaticky při průjezdu vozidel, proto jejich správné nastavení je stěžejní. Tím, že instalaci software, jeho upgrade a celkový servis zařízení prováděl soukromý subjekt hmotně zainteresovaný na výsledcích měření, došlo k porušení § 79a odst. 1 zákona o silničním provozu. Nic na tom nemění ani to, že umístění stacionárních radarů určila městská policie, která je také oprávněna stanovit dobu, kdy bude zařízení v provozu, a rozhoduje o nastavení tolerance zařízení. Je to totiž pronajímatelka, kdo každý rok provádí update software, metrologické ověření a celkově provádí servis zařízení. Jakkoliv vlastní měření probíhá bez zásahu lidského činitele, fungování měřicích zařízení je automatické, vše odvisí od servisu a update zařízení, prováděného podle smlouvy pronajímatelkou (...). Proto skutečnost, že zajištění důkazů z měření

rychlosti vozidel zůstává výhradně v rukách [městské policie (...), je bez významu. Klíčové je totiž celkové nastavení zařízení, které dle smlouvy pravidelně provádí pronajímatelka.

(...) Stěžovatel má naprostou pravdu, že druhá složka odměny ve výši 65 Kč za jeden zaznamenaný přestupek je jasná majetková účast na výsledku provozu zařízení. To však zpochybňuje objektivitu měření, neboť servis a upgrade zařízení provádí osoba, která má přímý majetkový zájem na tom, aby zjištěných přestupků bylo co nejvíce.“

[28] Také v nyní posuzované věci byla vlastníkem měřicího zařízení třetí osoba, společnost Water Solar Technology Ltd. Tato společnost pronajímala měřicí zařízení stěžovateli jako nájemci na základě smlouvy o nájmu zařízení. Podle čl. 4.1 této smlouvy byla výše nájmu za užívání pronajatých zařízení stanovena následovně: „Pronajímatel má nárok na částku 280 Kč bez DPH za každý jeden datový paket (obecně případ, který bude zpracován s využitím prostředků zabezpečeného datového centra a SDP určenému pro validaci a řešení přestupků), přičemž jedním datovým paketem se rozumí automatické (zcela nezávislé na konání Pronajímatele) zpracování a dlouhodobé uložení takových dat o jednom případě, která splňují provozní parametry nastavené Nájemcem pro detekci přestupků (byl překročen Nájemcem určený limit maximální rychlosti a data jsou v souladu s požadavky danými platnými právními předpisy, především pak zákonem o metrologii) a obsahují veškerá data (včetně metadat a obrazových dat) o případě (možném přestupku) umožňující následné vyhodnocení a řešení přestupku překročení maximální povolené rychlosti na úrovni městské policie a správního orgánu v souladu s platnými právními předpisy.“ (důraz doplněn)

[29] Je tak zřejmé, že výše nájmu jakožto příjmu pronajímatele za měřicí zařízení se odvíjela od toho, kolika měřeními bylo zaznamenáno překročení maximální povolené rychlosti, tedy první, byť jistě ne jediné podmínky pro to, aby mohl být ve věci shledán příslušný dopravní přestupek. Byť stanovená částka nebyla, jako v citovaném rozsudku, vázána na počet zaznamenaných přestupků odeslaných městskou policií ke zpracování, lze způsob stanovení nájmu za používání měřicího zařízení v nyní posuzované věci považovat za obdobný. Takto stanovená částka zakládá majetkovou zainteresovanost pronajímatele zařízení na výsledcích jeho provozu, pronajímatel má přímý majetkový zájem na tom, aby zjištěných překročení maximální povolené rychlosti bylo co nejvíce. Nejvyšší správní soud netvrdí, že pronajímatel jakkoliv ovlivnil fungování měřicích zařízení v zájmu zajištění co nejvyššího příjmu, nicméně již samotná skutečnost, že by ho způsob jeho odměňování mohl k takovému jednání motivovat a že byl zároveň správcem tohoto systému, zakládá dle citované judikatury nezákonnost.

[30] Podstatné tedy také je, že podobně jako ve shora citované věci, se pronajímatel dle čl. 2.1 nájemní smlouvy zavázal poskytnout a integrovat software pro správu a zpracování přestupků z automatizovaného měření (upřesněno v příloze nájemní smlouvy č. 2), poskytovat uživatelskou podporu, legislativní maintenance a servisní služby (specifikované v příloze nájemní smlouvy č. 3). Dále z přílohy nájemní smlouvy č. 1 vyplývá, že součástí dodávek uvedených zařízení je také zajištění provozu, provádění veškeré údržby a servisu instalovaného zařízení, dále také dodání, instalace a aktualizace programového vybavení, jeho dat a příslušných dokumentů, aktualizace provozovaného software/fireware.

[31] I v nyní posuzované věci lze tedy učinit závěr, že tím, že instalaci software, jeho aktualizaci a celkový servis zařízení prováděl soukromý subjekt hmotně zainteresovaný

pokračování

na výsledcích měření, došlo k porušení § 79a zákona o silničním provozu. Závěry vyslovené Nejvyšším správním soudem v citovaném rozsudku jsou na nyní posuzovanou věc zcela přílehlivé. Nejvyšší správní soud žádné zásadní odlišnosti těchto věcí, ani ty, které vymezil stěžovatel v kasační stížnosti, neshledal. Není ani pravdou, že by pronajímatel ve věci posuzované v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2018, č. j. 10 As 107/2018-36, disponoval širšími oprávněními, pokud jde správu a údržbu daného zařízení, než je tomu v nynějším případě.

[32] Samotný mechanismus finanční zainteresovanosti pronajímatele na výsledcích měření rychlosti nemohou ani v nyní posuzované věci „neutralizovat“ ustanovení, která stěžovatel do nájemní smlouvy vložil v reakci na stanoviska žalobce, jako je zákaz pronajímateli jakkoli ovlivňovat výsledky měření či smluvní pokuta za porušení tohoto zákazu. O takovém případném ovlivňování by se totiž ani stěžovatel, ani příslušné správní orgány nemuseli vůbec dozvědět, tato smluvní ujednání tedy nemohla uvedené nebezpečí eliminovat.

[33] Nejvyšší správní soud se tak ztotožňuje s hodnocením krajského soudu, že obě žalobou napadená usnesení rady stěžovatele ze dne 14. 3. 2019, č. j. 104/2019/1 a č. j. 104/2019/2, byla v rozporu s § 79a zákona o silničním provozu. Nejvyšší správní soud tedy shrnuje, že zrušovací důvod, který vymezil krajský soud, v řízení o kasační stížnosti obstál.

IV.

Závěr a náklady řízení

[34] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[35] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Žalobce byl ve věci úspěšný, měl by tedy vůči neúspěšnému stěžovateli právo na náhradu nákladů, který v řízení důvodně vynaložil. V řízení o kasační stížnosti však žalobci žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto mu Nejvyšší správní soud jejich náhradu nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 29. listopadu 2022

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu